

REFLEKTOR

2. Az autizmus biológiai kezeléséről

készült a
MA Alapítvány*
támogatásával
2006. január

„Célunk, hogy állampolgáraink eleget tudjanak a tudományról ahhoz, hogy különbséget tudjanak tenni az értelmes és az értelmetlen, a tudomány és az áltudomány, a lehetséges és lehetetlen között, hogy ne legyenek kiszolgáltatva a szakértők és magukat annak tartó sarlatánok szeszélyének, résztvevői és ne áldozatai legyenek a mi egyre inkább és megfordíthatatlanul fejlődő társadalmunknak.”

/Davis S. Saxon, a Kalifornia Egyetem rektora/

* bejegyzés alatt

Ezt a kiadványt a MA Alapítvány teszi közzé.

Tarnóczi Barna, a kuratórium elnöke,
Dr. Büki György, orvos,
Dr. Huszár András, orvos, a kuratórium alelnöke,
Dr. Kakuszi István, ny. egészségügyi államtitkár,
Nemesné Horacek Márta, közgazdász,
Dr. Szendrei Róbert, jogász,
Szabadi Imre építész, a kuratórium alelnöke, a sorozat szerkesztője

Az olvasóhoz

A mindennapi élet gyakorlatához egyszerűen hiányzik az autizmussal élők és családtagjai számára jól használható, a szerteágazó kérdéseket közérthetően tárgyaló zsebkönyv. A hozzáférhető szakirodalom stílusa általában nehézkes, nehezen érthető, a nyelvezet és a vaskos forma inkább taszító, mint vonzó.

Általános irányelvként ajánljuk, hogy a tárgyalt témákat, feladatokat és főleg a mögöttük lévő igazi szándékot mindenki maga próbálja megfejteni, és megoldásmenetét a saját képére és hasonlatosságára igazítani.

A sorozatot figyelmébe ajánljuk a témával foglalkozó szervezeteknek is, és reméljük, hogy hasznos tapasztalataikat velünk megosztva szerzőink között köszönhetjük majd őket.

Az érintettek körén kívül e kis füzetek hasznosak lehetnek az óvodák, iskolák és otthonok dolgozói számára is. Az autizmus kezelése, nevelése egyre több és újabb probléma elé állítja a nevelőket, orvosokat és a legmagasabb végzettségűek sem emlékeznek mindenre, amit régebben tanultak. A közöltek a mindennapok kérdéseire próbálnak választ adni.

Mely területeket kívánjuk érinteni sorozatunkban?

Elsősorban a tudomány mai, legújabb kutatásainak eredményeit tartjuk fontosnak közreadni. Természetesen ezután az említett tudomány által ajánlott, a gyakorlatba átültetett dolgok következnek, nevezetesen autista szakácskönyv. Lesz szó a különböző kezelésekről, nevelési módszerekről, gyógy módokról is. A későbbiek során bemutatják magukat, tevékenységüket a különböző szervezetek otthonok is, örömmel várjuk jelentkezéseiket.

Minden kiadványunkban igyekszünk bőséges elméleti irodalomjegyzéket, és ami talán hasznosabb, gyakorlati ismeretanyagot közölni, címek, telefonok, email-elérhetőségek formájában.

Mivel ilyen jellegű munkát még nem adtak ki, előre is elnézést kérek az olvasótól az esetleges tematikai vagy más irányú eltérésekért.

Kiadványunk folyamatosan változó-fejlődő lesz, egyes számai, ha kell, javítva újra meg fognak jelenni. A javítások egyik alapját az Önök velünk közölt észrevételei jelentik, ezért szívesen várunk minden észrevételt.

Az autizmus elméletét kezelésének gyakorlatát sok türelmes munkával lehet megfejteni, megérteni. Ezért e füzetek használatának egyetlen helyes módszere, ha az Olvasó az elméleti összefoglalókat áttanulmányozza, megpróbálja átültetni a saját gyakorlatára és a nyomtatott szöveget csak az eredmények helyességének ellenőrzésére használja.

Mindazoknak, akik munkámban segítséget nyújtottak, ezúton mondok köszönetet, az Olvasónak pedig szívből kívánok eredményes munkát.

A szerkesztő

Az autizmus biológiai kezeléséről

Az elmúlt években egyre több, az orvosi szakirodalomban megjelent tudományos eredmény azt mutatja, hogy a kellő időben elkezdett és megfelelő ideig alkalmazott, kombinált, egyénre szabott orvosi kezelés eredményeképpen az autisták állapotában javulás érhető el. A kezelés hatására a gyermekek sokkal nyitottabbak és fogékonyabbak lesznek a környezetükre és a különféle fejlesztő terápiákra, magatartászavaraik mérséklődnek, kommunikációs-készségük javul.

Az Egyesült Államokban az Autizmus Kutató Intézet (ARI)

évtizedek óta gyűjti a megfigyeléseket és tudományos tapasztalatokat, melyek alapján az autizmus kezelésében újabb és újabb lehetőségeket próbálnak ki. Azok a szülők, kutatók, orvosok, szakemberek, akik erre nyitottak, a „Defeat Autism Now!” („Győzd le az autizmust most!”)

programban dolgoznak együtt.

Egyfelől a jelentős javulást eredményező különféle biológiai kezelések hatására, másfelől pedig felismerve azt, hogy az autista gyermekek a legtöbb esetben a hiányzó, egységes, megbízható kezelési rendszer hiánya miatt nem kapnak megfelelő orvosi ellátást, 2005 februárjában, az Egyesült Államokban hat jelentős, gyermekgyógyászati ellátást nyújtó kórház és egyetemi intézmény illetékesei elhatározták, hogy kidolgozzák az autizmus biológiai kezelésének protokollját (www.autismtreatmentnetwork.org). A programban a Harvard és a Columbia Egyetem kórháza is részt vesz.

A CAN Alapítvány szövetségbe tömörít hat jelentős gyermekgyógyászati intézményt az Egyesült Államokban.

Az autizmus korábbi „modellje”

A tudományos gondolkodás nagyot lépett előre, mikor az autizmus tüneteit az agy működészavarára vezette vissza és elvetette azt az elméletet, mely az autizmust lélektani problémákkal magyarázta.

Ezt követően a szakemberek arra a feltételezésre jutottak, hogy az autizmus genetikai sérülés eredménye. Mivel a genetikai adottságok megváltoztatása elképzelhetetlennek tűnt, kizárták az autizmus gyógykezelésnek elvi lehetőségét.

Orvosi szempontból csak bizonyos tünetek gyógyszeres kezelése látszott reális célnak, a fejlesztő terápiák pedig alapvetően a magatartás megváltoztatásán dolgoztak.

A régi modell hiányosságai

Már a 70-es évektől gyűlnek azok a megfigyelések, melyek szétfeszítik a nem sokkal azelőtt született elmélet kereteit.

Az első meghökkentő adatot egy norvég kutatócsoport tette közzé, miszerint autisták vizeletében morfin hatású vegyületeket találtak, melyek táplálék eredetűek. A lisztből és tejből származó anyagok bomlástermékei befolyásolják a központi idegrendszer működését.

Más területen évtizedek óta lezáratlan vita tárgya, hogy a különféle környezeti hatások, így a széles körben használt vegyi anyagok, élelmiszer adalékanyagok, bizonyos oltások hozzájárulhatnak-e az autizmus kialakulásához.

Állásfoglalás nélkül is megállapítható, hogy ezek a kérdések csak úgy merülhetnek fel, ha a kutatók az autizmus hátterében immunológiai/gyulladásos (autoimmun) folyamatokat és toxikus hatásokat is feltételeznek.

Az autizmus gyógypedagógiai kezelése pedig – mondhatjuk - demokratikusabbá vált, a rigid behaviorista megközelítés mellett olyan technikák bizonyították be hatékony működésüket, melyek tudatosan formálják a terapeuta, a szülő empátiáját; ez az attitűd egyben azt is sugallja, hogy immár nem csak az érthetetlen magatartásreakciók kusza halmazának tekintik az autistát.

Az új modell

Kétségtelen, hogy a „klasszikus” autisztikus tüneteket a központi idegrendszeri működészavarok produkálják.

A működészavaroknak a hátteréről egyre többet tudunk, ismert, hogy több tényező alakíthatja ezeket, sőt a tényezőknek az egymásra hatását is külön vizsgálat tárgyává tehetjük.

Az új modell nem veti el a genetikai magyarázatot, de a kérdést sokkal árnyaltabban láttatja: valószínűleg több, egyéneként változó számú génterület működésbeli variációi hajlamosítják az egyént arra, hogy – ha az idegrendszer fejlődésének korai szakában szerencsétlenül találkozik bizonyos betegségekkel, káros környezeti hatásokkal, egyéb tényezőkkel, akkor - elindul a szervezet kóros reakcióinak sora, melyek végül az autizmus tüneteinek különböző mértékű kifejlődéséhez vezetnek.

Sok kutatási eredmény szolgáltat bizonyítékot arról, hogy az autisták szervezetében alapvető problémák vannak a sejt „energia-gazdálkodási” rendszerében, néhány életfontosságú vegyület sejt szinten történő, kellő mennyiségű előállításában és a toxikus hatású anyagok megfelelő tempójú kiválasztásában, eltávolításában.

Addig a pillanatig, amíg egy gyermek egészségesnek látszik, a szervezet képes a veleszületett hátrányait - az őt érő hatásokkal szemben - kompenzálni. Az egyensúly felborulásának jeleit a legérzékenyebb szervrendszer - a központi idegrendszer - tüneteiként látjuk. A kóros folyamatok azonban ekkor már megvannak az immunrendszer

működésében is és - ha nincs is észlelhető tünet vagy panasz - az emésztőrendszer is érintett.

Számos mód létezik arra, hogy a szervezetet segítsük a kompenzációban

Több beavatkozástól még akkor is lehet eredményt remélni, ha a központi idegrendszeri elváltozások már nagyon előre haladottak – természetesen fontos az idő tényező.

- **Tehermentesítés**

Magától értetődő, hogy fel kell számolni minden olyan lehetőséget, amely a szervezetet terhelheti – törekedni kell arra, hogy a mesterséges, nem természetes, potenciálisan mérgező hatású anyagokat kizárjuk, legyenek azok légzéssel vagy tápanyagokkal vagy más módon a szervezetbe jutó vegyületek, kémiai anyagok.

- **Gasztro-enterológiai kezelése**

Sok vizsgálat erősíti meg, hogy a gyomor-bélhuzam betegségeit az orvosszakma szabályai szerint gyógyítani kell.

- **Étrend**

A sokszor elsőként „bevetett” glutén- és kazeinmentes étrend viszont nem gasztro-enterológiai célt szolgál – a lisztféleségek és tej, tejtermékek elhagyása abban segít, hogy a morfin-hatással rendelkező kóros bomlástermékek kialakulását meggátoljuk.

- **Vitaminok**

Vitaminok, vitamin természetű anyagok pótlása, a szokásosnál nagyobb dózisban történő adagolása legalább két szempont miatt indokolt: a tápcsatorna kóros működése folytán sok vitaminnak nem kielégítő a biohasznosulása, másrészt a sejten belüli anyagcsere-folyamatok a genetikai érintettség és toxikus anyagok hatásának következtében több lépcsőben messze nem a megfelelő tempóban működnek. A vitaminok általában „kofaktorként” egy-egy enzimhez kapcsolódóan biztosítják az anyagcsere folyamatok optimális sebességét. (Az enzimek, miként a mosóporban, úgy a sejteken belül is, az anyagok, vegyületek átalakításán dolgoznak.)

A DAN!

doktorok gyakorlatában több vitamint az aktív származékokként visznek be a szervezetbe. Az elv hasonló ahhoz, amit csecsemőkorban a D-vitamin pótlás terén követünk: azért jobb a vitamin aktív módosulatát használni, mert akkor semmi más feltétele sincs már annak, hogy a vitamin működőképes legyen a szervezetben – ugyanis a már említett anyagcsere folyamatbéli rendellenességek több vitamin átalakítását, aktivizálását is érintik.

A vitaminokkal kapcsolatos másik nagyon fontos szempont, hogy a vitaminkészítményeknek nagyon nagy tisztaságúaknak kell lenniük. Apró szennyeződés – ami ez esetben azt jelenti, hogy a vitaminkészítményben kicsiny arányban a vitaminnak valamilyen módosult, nem működőképes variációja van jelen – az amúgy is nehézkesen dolgozó enzimhez kapcsolódva, annak működését blokkolhatja, és akkor hiába van a vitamin egészséges, működő formája nagyobb mennyiségben a sejten belül, nem képes segítséget nyújtani; a kívánt anyagcsere folyamatot felgyorsítani.

Ásványi anyagok

Számos fém, mint a vas a hemoglobinban, enzimek fontos alkotórésze, de az idegingerület átviteli folyamatokban, az immunrendszer működésében is szerepet játszik. A mineráliák gondos, tervezett pótlása, a szervezet ellátottságának ellenőrzése különösen a detoxifikáló kezelések idején fontos.

Detoxifikálás

A mérgező hatású anyagok egy része zsírolékony vegyület, a szervezet úgy képes eltávolítani őket, hogy egy vagy több lépésben gyökök, vegyületszármazékok kapcsolásával az eredeti anyagot vízben oldhatóvá alakítja, ekkor már vizelettel vagy széklettel kiürül a mérge. Ezek a folyamatok egyrészt energiaigényesek, másrészt több hasznos vegyületet „beáldoz” a szervezet a méregtelenítés során. A detoxifikálás ezért összetett értelmű: egyrészt segíteni kell a szükséges energia folyamatokat (ez részben ismét vitaminadagolást jelent), másrészt pótolni lehet az elhasználadott hasznos anyagokat.

A mérgező hatású anyagok másik nagy csoportja a nehézfémek – az autisták anyagcsere folyamatai másként reagálnak nehézfémekre ill. alapvető megfigyelés, hogy a nehézfémek lassan, vagy alig ürülnek, a szervezet bizonyos szöveteiben tárolódnak, felhalmozódnak, ezáltal működészavarokat idéznek elő. A nehézfémektől másfél-kétéves, gondosan megtervezett, rendszeres ellenőrzések mellett végzett kezelés során lehet megszabadítani a szervezetet. Ezt a kezelést kelációs kezelésként említi az orvosi szakirodalom – a kelációs anyag képes laza kötésben megragadni a nehézfém atomot, ezáltal biztosítva a vízdékonyságot és az ürülést. A kelációs anyag azonban „nem képes különbséget tenni” a nehézfémek és a szervezet működéséhez elengedhetetlenül szükséges ritka fémek, „nyomelemek” között – ezért van a DAN! doktorok nagy körültekintése a kelációs kezelés során, ezért fontos a minerália és nyomelem pótlás, ezért nem adható nagy adagban és lökésszerűen a kelációs anyag, ezért nem szokás a kelációs anyagokat (az akut mérgezések eseteitől eltekintve) vénás injekció vagy infúzió formájában adni.

Immunológiai kezelések

A cél a laborvizsgálatokkal feltérképezett autoimmun folyamatok (az immunrendszer saját szervezet ellen irányuló működései) befolyásolása – egy részben klasszikus orvosi tevékenység, melynek szigorú szakmai szabályai vannak a mellékhatások kiküszöbölésének érdekében. Másrészt olyan természetes anyagok használatát jelenti, melyekhez táplálék kiegészítők vagy gyógyszerek nem minősülő gyógyhatású termékek formájában bárki hozzájuthat Amerikában vagy Európában.

Összefoglalás

Ez az írás azzal az igénnyel készült, hogy széles körben felhívja a figyelmet a legújabb kutatásokra és eredményekre. Nemzetközi adatok bizonyítják, hogy az autizmus önmagában több gyermeket érint, mint a gyermekkori leukémia, diabétesz és daganatos betegségek. Célunk továbbá, hogy felkeltsük a szülőkből az autizmus biológiai kezelésmódjai iránti érdeklődést a gyermekek javára. Az igény felébresztésével a szakmát is szeretnénk motiválni, hogy miként az az Amerikai Egyesült Államokban, úgy 2005. februártól Magyarországon is megtörténjen: az autizmus diagnosztikai protokollja biológiai gyógykezelése „hivatalosan” is a szakmai tevékenység részévé váljon.

Figyelmeztetés

Felhívjuk Kedves Olvasónk figyelmét, hogy anyagaink tájékoztató jellegűek, így nem adhatnak választ minden olyan kérdésre, amely az autizmus betegséggel kapcsolatban felmerülhet. Nem pótolják az orvosokkal, gyógyszerészekkel vagy más egészségügyi szakemberekkel való személyes találkozást, beszélgetést a gondos kivizsgálást. Az autizmussal kapcsolatos problémájával minden esetben keressen fel szakembert. Az ennek elmulasztásából fakadó következményekért sem kiadványaink szerzői, sem közlétevéje nem vállal felelősséget.

Magyarországon mindez ideig sokan arra kényszerültek, hogy a biológiai kezelésmódok egyikének-másikának az alapjait autodidakta módon sajátítsák el és próbálják ki gyermekükön.

A MA Alapítvány arra törekszik, hogy a biológiai kezelések Magyarországon meghonosodjanak, hogy az orvosi, ezen belül a gyermekgyógyászati szakma ezeket a kezeléseket megismerje és biztonságosan alkalmazza, magas színvonalon gyakorolhassa.

Budapest, 2005. november 12.

Prof. Dr. Füredi János sk.
egyetemi tanár,
pszichiáter, pszichoterapeuta
alapító tag, MA Alapítvány

dr. Büki György sk.
gyermekneurológus
DAN! Doktor

Tarnóczi Barna sk.
érintett szülő
MA Alapítvány kuratórium elnöke

